

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216200328
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6216200328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a členov senátu Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobkyne L. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. G. XXX/XX, O. G., zastúpenej Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou so sídlom Komenského 3, Veľký Krtíš, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti zmlúv, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11Csp/212/2016-126 zo dňa 06. 07. 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11Csp/212/2016-126 zo dňa 06. 07. 2017 vo výroku, ktorým určil, že Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (I. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok), z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.
- II. Vo výroku, ktorým súd prvej inštancie určil, že Rozhodcovská zmluva zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (II. výrok) rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozhodol tak, že určil, že Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (I. výrok). Ďalej určil, že Rozhodcovská zmluva zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (II. výrok) a žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (III. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že predmetný vzťah medzi stranami sporu je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Aj keď je žalobkyňa v žiadosti o úver označená ako fyzická osoba, táto preukázala, že nemala záujem o poskytnutie úveru na podnikateľské účely, pričom aj vypočutý svedok S.L., jej manžel, potvrdil, že v tom čase už kanceláriu zariadenú mali, preto účelom čerpania úveru nemohlo byť presťahovanie a zariadenie kancelárie. Okrem toho žalobkyňa preukázala, že predmetný úver nefiguroval ani v jej daňovom priznaní, čo by bolo pre ňu výhodné, pretože by mala nižšiu stratu. Okrem toho vypočutý svedok O. A. ktorý uzatváral v mene žalovaného zmluvu pripustil tú možnosť, že žiadosť o poskytnutie úveru už mohla byť vopred vyplnená, nakoľko údaje žalobkyne k dispozícii mal, keďže už v minulosti s ňou uzatváral zmluvy. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že uveril tvrdeniu žalobkyne, že táto sa domnievala, že ak predkladala listinné doklady ako živnostníčka, sa jedná o doklady na preukázanie jej príjmu. Ak žalovaný poukazoval na odborné znalosti žalobkyne, pokiaľ ide o poskytovanie úverov, táto uviedla, že sa takouto činnosťou nezaobera, pričom priznala tú skutočnosť, že je evidovaná v podregistri poskytnutia úverov ako podriadený finančný agent, avšak takúto činnosť v skutočnosti nikdy nevykonávala. Preto potom súd prvej inštancie uzavretú zmluvu považoval za spotrebiteľskú.

3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z dôvodu, že predmetom sporu je určovací žaloba v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“), pred rozhodnutím o merite sporu skúmal, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení a to so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobkyňou navrhovaného rozhodnutia (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 224/2008). Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože ako spotrebiteľka má špecifické postavenie slabšej strany v spore, čo nesporne osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov Európskeho spoločenstva, ako aj právna úprava SR. Rozhodnutím súdu sa postavenie žalobkyne stane istejšie. Taktiež z ustálenej rozhodovacej praxe súdu vyplýva, že spotrebiteľ má vždy naliehavý právny záujem na určení každej skutočnosti, ktorá môže mať vplyv na zmluvný vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, čo zodpovedá požiadavke, aby z úradnej povinnosti rozhodnutie súdu bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie spotrebiteľa, lebo v opačnom prípade by došlo u neho k zásahu do nadobudnutých práv. Žalobkyňa má teda naliehavý právny záujem na požadovanom určení z dôvodu právnej istoty v otázke výšky skutočného dlhu.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetnú zmluvu je potrebné posudzovať podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z.. Je nesporné, že predmetná zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 129 /2010 Z. z. V žiadosti o poskytnutie úveru sa uvádza nominálna hodnota úveru 5 904 €, avšak poskytnutá čiastka (čiastka k výplate) predstavovala len 2 600 €, zmluvná odmena za poskytnutie úveru predstavovala 3 304 €, pričom takáto výška je v rozpore s dobrými mravmi, keďže predstavuje 127,08 % z poskytnutého úveru. Z údajov o priemerných úrokových sadzbách uvádzaných NBS pre úvery poskytnuté v období jún 2016 na dobu 1-5 rokov vyplýva výška úrokovej sadzby 11,95%. S prihliadnutím na vykonané dokazovanie mal súd prvej inštancie za to, že žalovaný konal tak, že svojim konaním obchádzal zákon za tým účelom, aby vzťah bol posudzovaný ako vzťah obchodnoprávny a nie spotrebiteľský, aby žalobkyňa nebola poskytnutá ochrana ako spotrebiteľovi, preto potom súd prvej inštancie žalobe v plnom rozsahu vyhovel a určil, že revolvingová zmluva je neplatná.

5. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že vyhovel žalobe aj v časti týkajúcej sa neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá má popri hlavnom záväzku funkciu akcesorickú s tým, že pokiaľ určil za neplatnú Zmluvu o revolvingovom úvere, stráca zmysel a opodstatnenosť aj rozhodcovská zmluva, pričom v tomto smere sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou žalobkyne v tomto smere, takáto rozhodcovská zmluva je výhodná len pre žalovaného, pretože výber rozhodcovského súdu je na ňom. Jedná sa o adhéznú zmluvu, vopred pripravenú. Žalovaný fakticky určuje, ktorý súd bude rozhodovať prípadné spory zo zmluvy o úvere, možno mať pochybnosti o objektívnom rozhodnutí takéhoto rozhodcovského súdu. Preto takáto rozhodcovská zmluva sa javí byť ako neprijateľná zmluvná podmienka a preto je potom taktiež neplatná.

6. náhrade trov konania strán sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a to na základe zásady úspechu. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, preto jej súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania

7. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podal žalovaný v celom rozsahu odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a podanú žalobu zamietol alebo aby vrátil celú vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaný si uplatnil aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní. Odvolanie po právnej stránke odôvodnil poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP.

8. Žalovaný v odôvodnení odvolania poukázal na to, že medzi stranami sporu nedošlo k uzavretiu žiadnej spotrebiteľskej zmluvy. Už zo znenia článku 1., ods. 1. Zmluvy o revolvingovom úvere číslo XXXXXX-XXXXX vyplýva, že na základe zmluvy poskytuje veriteľ (žalovaný) v prospech dlžníka (žalobkyňa) peňažné prostriedky pre účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa je v zmluve označená ako podnikateľ a v článku 1., ods. 1.1 sa uvádza, že peňažné prostriedky sa poskytujú na podnikateľský účel. Pritom aj z ďalších ustanovení tejto zmluvy je zrejmé, že zakladá obchodnoprávny vzťah medzi jej účastníkmi (napríklad článok 14). Podľa žalovaného z tvrdenia žalobkyne vyplýva predovšetkým to, že peňažné prostriedky použila na výkon povolania čo v zmysle § 2 písmeno a) zákona č. 250/2007 Z.z. znamená to, že sa nejedná o spotrebiteľa. Žalobkyňa dňa 24.06.2013 podala žiadosť o poskytnutie

PROFI úveru, o ktorý požiadala ako podnikateľský subjekt a do žiadosti doplnila údaj o účele čerpania úveru - presťahovanie a zariadenie kancelárie, ako aj predmet podnikania - poisťovníctvo, údaje o IČO, zároveň k podanej žiadosti doložila aj doklady, ktorými svoje postavenie preukazovala, a to živnostenský list a daňové priznania za roky 2011 a 2012. Žalovaný ďalej uviedol, že skutočnosť, že na zmluve je uvedené IČO, nesporne preukazuje podnikateľské postavenie žalobkyne pri jej uzatváraní; rovnako aj skutočnosť, že v označení dlžníka ako zmluvnej strany sa uvádza aj adresa jeho miesta podnikania a zápis podnikateľského subjektu v príslušnom živnostenskom registri. Okolnosti, ktoré boli predmetom konania pred súdom prvej inštancie, spočívajúce v údajnej nevedomosti žalobkyne o charaktere úveru a úmyselnom vpísaní odlišných údajov do obsahu predzmluvných formulárov, sú podľa žalovaného vyvrátené nielen z dôvodu, že žalobkyňa má absolvované odborné školenia pre finančných sprostredkovateľov, vykonávajúcich činnosť podľa zákona č. 186/2009 Z.z. o finančnom sprostredkovaní, ale bola zapísaná aj v podregistri poskytovania úverov, a teda minimálne je dôvodné sa logicky domnievať, že základný rozdiel odlišujúci spotrebiteľskú zmluvu od podnikateľskej bol pre ňu známou skutočnosťou.

9. Pokiaľ išlo o právny záver súdu o neprimeranosti zmluvnej odmeny, žalovaný poukázal na to, že inštitút zmluvnej voľnosti umožňuje stranám zvoliť si, v akom rozsahu umožnia dispozíciu so vzájomnými právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy, za predpokladu dodržania kogentných ustanovení zákona. Zmluvné strany si dohodli úrok v podobe zmluvnej odmeny - t.j. fixnej sadzby za poskytnutie pôžičky, čo bolo obsahom slobodne prejavenej vôle oboch zmluvných strán. Súd vo svojom odôvodnení ani neuviedol, na základe akého zákonného ustanovenia porovnával fixne dojednanú výšku úrokov s priemernou úrokovou sadzbou bánk. Úver bol pritom poskytnutý na obdobie 48 kalendárnych mesiacov. Pri zohľadnení doby splácania a celkovej výšky zmluvnej odmeny - ktorá bola stanovená pevnou sumou, je zrejmé, že táto sa vzťahuje na celé obdobie splácania úveru; ročná čiastka je teda podstatne nižšia.

10. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného vyjadrila, pričom uviedla, že sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného o podnikateľskom charaktere úveru. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že v tomto prípade išlo o úver na účely povolania ide podľa žalobkyne o zavádzajúce tvrdenie, ktoré nepodložil žiadnym presvedčivým dôkazom, alebo dôkazným návrhom, predovšetkým nepredložil živnostenský list, o ktorom tvrdil, že žalobkyňa mu ho pri podpise v žiadosti predložila. Žalobkyňa nemá vedomosť o tom, že by niekedy žiadala žalovaného o poskytnutie podnikateľského úveru nakoľko tento úver by musela použiť výlučne na podnikateľské účely a musela by ho viesť v účtovníctve. Prehlásenie o použití finančných prostriedkov na účely podnikania uvedené v zmluve o úvere majú len vyvolať dojem, že sa nejedná o spotrebiteľský úver. V každom prípade žalovaný mal povinnosť uniesť dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru úveru, ktoré neuniesol. Poukázala aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07 zo dňa 1.9.2008, z ktorého vyplýva, že ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v prospech strany, ktorá zmluvu nenapísala, v tomto prípade v prospech žalobkyne. V danom prípade text zmluvy o úvere bol vopred vyhotovený žalovaným a nie je z neho možné určiť, či povinná pri podpisovaní zmluvy o úvere mala vedomosť o tom, že úver je viazaný na účely povolania. Preto v zmysle princípu vyjadreného v citovanom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky je označenie dlžníka v zmluve o úvere spravodlivé vykladať v prospech dlžníka - žalobkyne, ktorá text tejto zmluvy vopred nevyhotovila. Žalobkyňa poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/12/2015 zo dňa 09. 04. 2015 v zmysle ktorého dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka vo všeobecnosti ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku. Žalovaný napriek výzve súdu nevyužil svoje právo riadne a včas uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany na preukázanie svojho tvrdenia o podnikateľskom charaktere úveru. Neurobil tak ani v podanom odvolaní a preto nevyvrátil spotrebiteľský charakter úveru žalobkyne.

11. Pokiaľ žalovaný poukázal na skutočnosť, že žiadosť o poskytnutie úveru má preukázať podnikateľský charakter úveru, pretože sa tam nachádza informácia, že úver bol poskytnutý na nákup kancelárskeho zariadenia. Nie je podľa žalobkyne pravdivým tvrdenie žalovaného, že súd sa týmto dôkazom nezaoberal. Vierohodnosť tohto dôkazu bola vyvrátená tvrdením žalobkyne o tom, že uvedenú žiadosť nevypisovala a rovnako aj výpoveďou svedka, ktorý toto tvrdenie potvrdil. Vzhľadom k tomu, že v žiadosti o poskytnutie úveru sa nachádzali nesprávne vyplnené údaje a to priezvisko žalobkyne je evidentné, že žalobkyňa túto žiadosť nevypisovala a ani ju v jej prítomnosti nevypisoval obchodný zástupca, ale táto bola vyplnená až dodatočne. Napriek týmto skutočnostiam žalobkyňa poukázala aj na to, že pre nedostatok písomnej formy (nie je na nej podpísaný žalovaný) nie je možné priznávať tomuto dokumentu

vo vzťahu k úverovej zmluve žiadnu právnu relevanciu. Okrem toho žalobkyňou bolo vyvrátené tvrdenie žalovaného, že by vykonávala rekonštrukciu alebo presťahovanie kancelárie v čase poskytnutia úveru, čo potvrdil aj svedok.

12. Pokiaľ žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa je znalá problematiky úverov, žalobkyňa uviedla, že toto tvrdenie vo svojom výsluchu vyvrátila, tým že sprostredkúva len uzatváranie poisťných zmlúv pre poisťovňu a nikdy sa vo svojej praxi nezaoberala uzatváraním úverových zmlúv, čo potvrdil aj vypočutý svedok.

13. Pokiaľ žalovaný poukázal na nesprávny postup súdu pri posudzovaní odplaty porovnaním s úrokovou sadzbou bánk a tiež na nesprávne posúdenie neplatnosti zmluvy na základe rozporu s dobrými mravmi, s týmito tvrdeniami žalobkyňa nesúhlasila. Rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa nej evidentne vychádza z ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít a to predovšetkým Najvyššieho súdu SR, ktorý v uznesení č. k. 1 M Cdo 1/2009 zo dňa 31. júla 2009 uviedol, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Žalobkyňa dodala, že rozpor dojednania o odplate úverovej zmluvy s dobrými mravmi má za následok stratu jej hospodárskeho opodstatnenia, ktorá má za následok jej neplatnosť ako celku. Pritom bez ohľadu na to či by sa posudzoval úverový vzťah ako podnikateľský alebo ako spotrebiteľský bolo by nutné aplikovať § 39 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť predmetnú úverovú zmluvu neplatnú ako celok, pretože odplata vo výške prevyšujúcej 100 % poskytnutej istiny úveru, by nebola v súlade so zákonom a dobrými mravmi a to ani v prípade, ak by išlo o podnikateľský úver.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považovala žalobkyňa napadnutý rozsudok za vecne správny a dostatočne odôvodnený a preto navrhla, aby ho odvolací súd ako vecne správny potvrdil a uložil žalovanému povinnosť nahradiť jej trovy odvolacieho konania.

15. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne vyjadril, pričom sa v celom rozsahu pridržiaval svojich doterajších vyjadrení. Tvrdenia žalobkyne sú podľa neho založené na klamlivých argumentoch, majúcich za cieľ vyvolanie dojmu, že žalobca v postavení spotrebiteľa nemal záujem o poskytnutie prostriedkov jednotlivých úverov na podnikateľské účely. Ak žalobkyňa akcentovala výpoveď svedka - viazaného finančného agenta - na uskutočnenom pojednávaní, žalovaný považoval za potrebné poukázať na to, že tento žiadnym spôsobom nepotvrdil ani nevyvrátil namietané skutočnosti. Viazaný finančný agent žalovaného na pojednávaní uskutočnenom dňa 06.06.2017 potvrdil jedine, že žalobkyňa s ním uzatvárala zmluvy opakovane, za rovnakých podmienok, na základe predchádzajúcich skúseností. To, či údaje do žiadosti o úver dopisoval finančný sprostredkovateľ alebo žalobca, je v tomto prípade irelevantné, nakoľko sa vychádzalo jedine z obsahu dokumentov, ktoré boli predložené žalobcom. Táto okolnosť, t.j. spôsob vpisovania údajov do obsahu žiadosti o úver, nebola až do podania žaloby spochybnená ani v jednom prípade.

16. Žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že žalobca absolvoval osobitné školenie aj pre podregister poskytovania úverov. Táto okolnosť vyplýva zo samotného Zákona o finančných sprostredkovateľoch. Je preto logické predpokladať, že základný rozdiel medzi spotrebiteľským a podnikateľským úverom mu bol známy.

17. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného vyjadrila, pričom uviedla, že nemá vedomosť o tom, že by niekedy žiadala žalovaného o poskytnutie podnikateľského úveru, nakoľko tento úver by musela použiť výlučne na podnikateľské účely a musela by ho viesť v účtovníctve. Žalobkyňa poukázala aj na ustálenú súdnu prax Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 1CoE/83/2017-90, 41CoE/378/2017-91, 41CoE/299/2017-41 zaujal stanovisko, že ten kto tvrdí, že úver bol poskytnutý na podnikateľské účely musí túto skutočnosť aj preukázať, nakoľko sa jedná o uplatnenie výnimky zo zákona č. 129/2010 Z.z.

18. K tvrdeniu žalovaného, že žalobkyňa musí poznať rozdiel medzi podnikateľským úverom a spotrebiteľským úverom, pretože je finančný agent a musí spĺňať základný stupeň odbornej spôsobilosti., žalobkyňa uviedla, že toto tvrdenie vo svojom výsluchu vyvrátila, tým že sprostredkúva len uzatváranie poisťných zmlúv pre poisťovňu a nikdy sa vo svojej praxi nezaoberala uzatváraním úverových zmlúv. V

podregistri úverov je vedená len preto, že spoločnosť pre ktorú sprostredkúva poistenie vyžaduje, aby jej finanční agenti mali zapísané v registri aspoň 3 podregistre. Na záver dodala, že pri spôsobe, akým bola zmluva uzatváraná sa je potrebné prikloniť k názoru, že ide o spotrebiteľský úver, nakoľko podľa aktuálnej právnej úpravy platí princíp, podľa ktorého platí výklad zmlúv pri ktorých existujú pochybnosti v prospech spotrebiteľa (zmluvnej strany, ktorá zmluvu nenapísala).

19. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považovala žalobkyňa napadnutý rozsudok za vecne správny a dostatočne odôvodnený a preto navrhla, aby ho odvolací súd ako vecne správny potvrdil a uložil žalovanému povinnosť nahradiť jej trovy odvolacieho konania.

20. Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 CSP, preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) len v rozsahu odvolania žalovaného podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených odvolaním podľa § 380 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým určil, že Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (I. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil s tým, že podľa § 391 ods. 1 vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vo výroku, ktorým súd prvej inštancie určil, že Rozhodcovská zmluva zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (II. výrok) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

23. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

24. K odvolacím námietkam žalovaného uvedeným v bode I. odvolania, odvolací súd uvádza:

25. V prejednávanej veci ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, žalovaný pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, preto je potrebné ho v zmysle §-u 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy považovať za dodávateľa. Žalobkyňa ako fyzická osoba pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, preto je potrebné považovať ju v zmysle §-u 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy za spotrebiteľa a predmetnú zmluvu o úvere posúdiť ako zmluvu spotrebiteľskú aj v zmysle §-u 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy.

26. Odvolací súd neprihliadal na námietku žalovaného, ak tvrdil, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy nevystupovala ako spotrebiteľ. V prípade pochybností o tom, či ide alebo nejde o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy na účel podnikania bez reálneho stotožnenia podnikania žalobkyne a zistenia, aký konkrétny súvis s takýmto podnikaním dlžníčky vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. K vylúčeniu zmluvy o úvere z pod režimu právnej úpravy spotrebiteľských úverov môže dôjsť len v prípade, keď je jednoznačne preukázaná zhoda zmluvou proklamovanej okolnosti-poskytovania úveru naozaj na výkon podnikania. V prípade predmetnej zmluvy nedošlo k takémuto vyhodnoteniu, o to viac, ak žalobkyňa sama tvrdí, že jej nebol poskytnutý úver na účel podnikania (č. I. 2 spisu). Úver poskytnutý spotrebiteľovi bol žalovaným bez ďalšieho subsumovaný pod úpravu Obchodného zákonníka, čím bolo zhoršené postavenie spotrebiteľa vo vzťahu k zvýšenej právnej ochrane zabezpečenej právnym režimom Zákona o spotrebiteľských úveroch, predovšetkým vo vzťahu k informáciám, s ktorými je povinný veriteľ oboznámiť spotrebiteľa pred uzavretím zmlúv, napr. vo vzťahu k náležitostiam, k výške zákonom regulovanej odplaty a v neposlednom rade k základnému porovnávaciemu údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov. Navyiac uvedenú formulárovú zmluvu, ktorá bola žalobkyňou predložená, žalobkyňa nemala možnosť akýmkoľvek spôsobom zmeniť, či doplniť

s tým, že ak by údaje v nej namietala, zrejme by k uzavretiu zmluvy nedošlo. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania úverovej dlžníčky, ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku majúcu za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný, a teda nespotebiteľský úver majúci sa riadiť výlučne úpravou v zmysle zmluvy a obchodného zákonníka, teda žalovaného. Uvedené možno vyvodíť aj zo skutočnosti, že predmetná zmluva o úvere má povahu značne jednostrannej adhéznej zmluvy, ktorej obsah rozhodne nenasvedčuje tomu, že by jej uzatvoreniu predchádzali rokovania typické pre uzatváranie zmlúv medzi podnikateľmi. Jej forma na predtlačenom formulári skôr svedčí o skutočnosti, že bola uzatváraná bez hlbšej vzájomnej súčinnosti zmluvných strán. Nemožno teda opomenúť, že predmetná zmluva o úvere má podobu štandardných formulárových zmlúv, ktoré sú typické tým, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ spravidla ich obsah nemôže meniť vzhľadom na formulárovú predtlač, čo znamená, že spotrebiteľ podmienky, ktoré sú dané buď príjme, ktoré si však poskytovateľ sám v predstihu a zjavne v klúde a bez časového stresu podľa svojich predstáv naformuloval, alebo zmluvný vzťah následne nevznikne. Za takéhoto stavu je spotrebiteľ v tomto prípade z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu, pričom aj z predmetnej zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva, že jej jednotlivé časti vrátane uvedenia, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania, sú vyplňané žalovaným (č. I. 40 spisu).

27. K odvolacím námietkam žalovaného uvedeným v bode II. odvolania, odvolací súd uvádza:

28. Okresný súd síce v pätnástom odseku poukazuje na výšku zmluvnej odmeny, ktorá odporuje dobrým mravom, napriek tomu uzavrel, že zmluva je neplatná ako celok. Podstatnými časťami zmluvy o úvere sú jednak určenie zmluvných strán, záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky v prospech dlžníka, určenie sumy, do výšky ktorej budú peňažné prostriedky poskytnuté a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 25. 06. 2013 je zrejmé, že podstatné časti zmluvy boli medzi stranami sporu dohodnuté a skutočnosť, že zaplatenie úrokov - odmeny, ktorej výška je v rozpore s dobrými mravmi, neznamená, že sa účastníci zmluvy na úrokoch nedohodli, resp. že by ku vzniku zmluvy nedošlo. K dohode o podstatných častiach zmluvy došlo, preto možno hovoriť o vzniku úverovej zmluvy, a nie je zrejmé, na základe čoho okresný súd považuje zmluvu ako celok ako absolútne neplatnú. V tomto rozsahu považuje odvolací súd rozhodnutie okresného súdu za nepreskúmateľné, pretože neobsahuje žiadne právne úvahy, na základe ktorých by bolo možné považovať zmluvu za absolútne neplatnú.

29. S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že z preskúmaného rozsudku nie je možné zistiť, na základe ktorých skutkových okolností a na základe akých úvah dospel k svojim záverom vo vzťahu k tomu, že zmluva o úvere je neplatná, ako celok. Súd prvej inštancie len všeobecne konštatoval, že výška dohodnutej odmeny je v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodnutie okresného súdu je tak nekonzistentné, nepresvedčivé a uvedený nedostatok nie je možné odstrániť v odvolacom konaní, ak úlohou odvolacieho súdu nie je domýšľať si dôvody, na základe ktorých bolo rozhodnutie založené.

30. Odvolaciemu súdu preto neostávalo iné, ako rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku a závislom III. výroku zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktorého prioritnou úlohou bude posúdiť zmluvu o úvere aj cez prizmu ust. §-u 41 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu, alebo z jeho obsahu, alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

31. Na záver odvolací súd poznamenáva, že hoci maximálna výška úrokov (ako odmeny za užívanie poskytnutého úveru) nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná na prípadnú dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená, nakoľko musí byť dohoda o výške úrokov v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný.

32. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Ústavný súd SR už v náleze z 28.

februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierka zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi. Uvedený nález je pritom plne aplikovateľný aj v prípade, ak je predmetom posudzovania výška zmluvne dohodnutých úrokov z úveru.

33. Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonom zázake) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve.

34. Pokiaľ ide o primeranosť výšky zmluvných úrokov - problematika dobrých mravov (na historickom národnom, ale aj európskom pozadí) úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom, tak typickou práve v prípade tradičnej "úžery". Táto doktrína nadobudla v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

35. Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a ani iný predpis účinný ku dňu uzavretia zmluvy o úvere neobsahoval ustanovenie o tom, do akej konkrétnej výšky možno dojednať zmluvné úroky, predstavujúce odmenu za poskytnutie finančných prostriedkov. Ani prípadná existencia ustanovenia však neobmedzuje okresný súd z možnosti posudzovania výšky dojednanej odmeny za poskytnutie spotrebiteľského úveru aj cez prizmu dobrých mravov. Nemožno totiž opomenúť, že dobré mravy sú pojmom inherentným s právnym poriadkom, nakoľko samotné dobré mravy len dopĺňajú písané normy pozitívneho práva o vyvážený a spravodlivý širší rámec založený na analýze oprávnených záujmov. Stoja na úrovni nepísaného práva, ktorého hlavné zložky predstavujú všeobecné právne zásady a všeobecne uznávané normy morálky. Systém pozitívneho práva je tak zabezpečený (všeobecnou) dimenziou spravodlivosti. V zmysle uvedeného sa aj na výšku odmeny za poskytovanie finančných prostriedkov je potrebné pozeráť aj z hľadiska toho, či takto dojednaná odmena v podobe úrokov z úveru neodporuje všeobecnej predstave primeranosti za zachovania základných zásad na ktorých je občianske právo postavené, t. j. (okrem iného) i na zachovaní zásady ekvity. Prítom platí, že neprimerane vysoký úrok je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba predovšetkým porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov v rozhodnom období. Zo znenia citovaného ustanovenia tak možno vyvodíť, že určujúcim kritériom primeranosti odmeny v rámci spotrebiteľskej zmluvy je obvyklosť tejto odplaty na finančnom trhu, ktorú obvyklosť je možné posudzovať len s ohľadom na bežnú prax inštitúcií poskytujúcich úvery v porovnateľných výškach a za porovnateľných podmienok.

36. K napadnutému výroku, ktorým súd prvej inštancie určil, že Rozhodcovská zmluva zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (II. výrok) odvolací súd uvádza, že z odvolania žalovaného zistil, že ho podal v celom rozsahu, čiže odvolanie smeruje aj do II. výroku, ktorým súd prvej inštancie určil, že Rozhodcovská zmluva zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná.

37. Žalovaný však vo svojom odvolaní k predmetnému II. výroku nič konkrétne neuviedol. V uvedenej súvislosti odvolací súd dodáva, že Rozhodcovská zmluva koncipovaná v takom znení, ako bola založená do súdneho spisu (č. I. 46), správne okresný súd právne posúdil ako neplatnú so zreteľom na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že so spotrebiteľom nebola individuálne dojednané. Skutočnosť, že dohoda zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu netvorila súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ale bola uzavretá vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň ako zmluva o úvere, ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá a svedčí o vóli žalobkyne (spotrebiteľky) pristúpiť na túto osobitnú zmluvnú podmienku. Povahu formulárovej zmluvy totiž majú nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj

predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Tomuto typu zmlúv nasvedčuje aj vyhotovenie rozhodcovskej zmluvy v danej veci, ktorá má povahu formulára obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú zmluvu o úvere, keď je tvorené predtlačnými údajmi identifikujúcimi veriteľa, prázdnyimi kolónkami pre vpísanie osobných údajov dlžníka a potom už len predtlačnými dojednaniami špecifikujúcimi rozhodcovský súd a podriaďujúcimi prejednanie všetkých sporov zo zmluvy o úvere jeho právomoci, eventuálne príslušnému súdu Slovenskej republiky, pričom zo súdnej praxe je odvolaciemu známe, že v 99 % sporov vzniknutých z obdobných úverových zmlúv podáva dodávateľ návrh na rozhodcovský súd. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by žalovaný predložil žalobkyňi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby z nej bolo dostatočne zrejmé, že žalobkyňa mala možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní bez toho, aby svojim rozhodnutím ovplyvnila uzatvorenie samotnej zmluvy o úvere, a že dlžníčke boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. V danom prípade z návrhu rozhodcovskej zmluvy nevyplýva, že spotrebiteľka mala reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej rozhodcovskej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská doložka navyše nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívna.

38. Pokiaľ by veriteľ podal návrhu na začatie konania na rozhodcovskom súde uskutočnil by výber predpokladaný v bode 5 rozhodcovských zmlúv. Po tomto výbere by už žalobkyňa nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musela by sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím by došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyváženosti vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačenej časti rozhodcovskej zmluvy sú vopred určené konkrétne rozhodcovské súdy, ktoré sú oprávnené v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Takouto formuláciou rozhodcovskej zmluvy bolo dlžníčke - žalobkyňi absolútne odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva slobodného výberu konkrétneho rozhodcovského súdu, ktorý by spor z danej spotrebiteľskej zmluvy podľa voľby spotrebiteľa rozhodol (naviac súd označený v rozhodcovskej zmluve s IČO-m XX XXX XXX, so sídlom R. Y. XX, N. N. v čase uzatvorenia zmluvy nemal sídlo v N. N.). Takéto zmluvné dojednanie reálne vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvnej strany, a to v neprospech spotrebiteľa, keď nemožno navyše opomínať, že ak je rozhodcovská zmluva súčasťou viacerých formulárov predložených spotrebiteľovi na podpis, navyše uzatvorená nie v čase „zvýšenej bdelosti“ spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na ich nekalosť, či už v dôsledku svojej nevedomosti, či nečinnosti. Dojednanie v texte zmluvy o možnosti odstúpiť od zmluvy do 14 kalendárnych dní od uzatvorenia zmluvy nemá vplyv na záver súdu o neplatnosti zmluvy, išlo o „text“ formulárovej zmluvy, ktorý nepreukazuje, či bolo na spotrebiteľovej slobodnej vôli v čase podpísania rozhodcovskej zmluvy, túto podpísať/nepodpísať. Vzhľadom na všeobecne známe fakty o tom, že pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy je navodená situácia, keď spotrebiteľ nemá dostatočný čas a priestor aby sa so zmluvnými podmienkami riadne a včas oboznámil, je mu daná na podpis spolu s ostatnými listinami, treba konštatovať, že zmluvná podmienka nie je individuálne dojednaná.

39. Čo sa týka bodu 2 rozhodcovskej zmluvy, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere, treba to považovať za formálne ustanovenie zmluvy, ktoré vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má pre dlžníčku len význam teoretický, práve vzhľadom na celkový postup a účel ako aj všetky okolnosti uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy a s ňou súvisiacej rozhodcovskej zmluvy. Na základe uvedeného súd prvej inštancie postupoval správne, keď považoval rozhodcovskú zmluvu č. XXXXXX - XXXXX uzavretú dňa 25.06.2013 medzi žalobkyňou a žalovaným za neplatnú, pričom žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne dôvody spôsobujúce vecnú nesprávnosť predmetného výroku.

40. Na základe uvedeného krajský súd ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým určil, že Rozhodcovská zmluva zo dňa 25.06.2013 č. XXXXXX - XXXXX je neplatná (II. výrok) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

41. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods.3 CSP).

42. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).